

Programa **Escoles Verdes**

Generalitat de Catalunya

EDUCACIÓ PER A LA SOSTENIBILITAT

Marc compartit entre el Departament
d'Ensenyament i el Departament de
Territori i Sostenibilitat

**Jornada d'intercanvi d'experiències Escoles Verdes
BERGUEDÀ**

Berga, 16 d'octubre de 2018

Programa de la trobada

Horari	Descripció
9:15	Recepció dels participants. Muntatge exposició (cada escola a l'espai que tindrà assignat).
10:00	Benvinguda institucional. Representant de l'Ajuntament de Berga Sra. Mònica Garcia i Llorens, regidora de Cultura, Festes, Patum, Joventut i Cooperació i TIC. Representant del Departament de Territori i Sostenibilitat Sra. M.Puiggraciós Villaronga, Programa Escoles Verdes
PROFESSORAT	
10:30	Compartim experiències i preparació acció de treball amb l'alumnat per millorar les accions.
11:15	Esmorzar
11:45	Visita als espais expositius amb les explicacions de l'alumnat.
ALUMNAT	
10:30	Esmorzar
11:00	Intercanvi d'experiències Els alumnes passaran pels estands de tots els centres per conèixer les diferents actuacions i intercanviar idees.
ALUMNAT I PROFESSORAT amb els educadors/dinamitzadors	
12:00	Millorem les nostres actuacions. Treball per centres als estands.
12:30	El futur , com ens agradaria que fos la nostra comarca (propostes).
13:00	Presentem les nostres propostes de futur.
13:30	Dinar tots junts
14:15	Taller de construcció de caixes niu. Farem diferents grups.
15:00	Comiat

Ajuntament
de Berga

ESCOLES VERDES BERGUEDÀ

Fira experiències 16 d'octubre de 2018

Berga – Pavelló de Suècia

ÀREA EXPOSICIÓ FIRA DE MOSTRES

Educació primària

Escola Santa Maria d'Avià (Avià) – L'hort de l'escola
Escola Sant Joan (Berga) – El nostre hort i volem una escola neta
Escola Vedruna (Berga) – L'hort urbà i ecològic
Escola Galceran de Pinós (Bagà) – La caseta meteorològica
Escola Alfred Mata (Puig-reig) – Els embolcalls
Escola Sant Martí (Puig-reig) – La festa de la natura
Escola d'Olvan – ZER Baix Berguedà (Olvan) – Les mascotes ambientals i de la convivència
Escola Girasol – ZER Baix Berguedà (Montmajor) – L'hort a la tardor
Escola Gironella (Gironella) – Coneixem el nostre entorn
FEDAC Gironella (Gironella) – Transformem l'escola

Educació secundària

Institut de Puig-reig (Puig-reig) – L'hort i la vinya
Institut Pere Fontdevila (Gironella) – Què hem fet? Què farem?
Institut Serra de Noet (Berga) – Skamot Noet
Institut Guillem de Berguedà (Berga) – Posa't les piles

Intercanvi experiències – fira mostres

- Àrea d'exposició d'experiències amb les accions rellevants de 14 escoles verdes d'Educació Primària i Secundària.
- Entre 2 i 4 alumnes per cada centre participant.
- La meitat d'alumnes de cada escola es queden al seu expositor i l'altra meitat van a conèixer les diferents experiències. Després de 30 minuts es canvien els papers.
- Tots els alumnes participants coneixen totes les experiències i expliquen la pròpia.
- Cada participant aprèn dels altres centres i s'emporta un recull d'idees que es podrien fer a la seva escola i que posteriorment comparteix amb els companys i el professorat.

APRENEM DELS ALTRES CENTRES

Quines experiències m'han agradat més?

Nom de l'escola	Experiència	Per què?

Què m'agradaria incorporar a la meua escola (experiència o idea)?

-
-
-

Intercanvi experiències – fira mostres

Institut Guillem de Berguedà (Berga)

Institut Pere Fontdevila (Gironella)

Institut de Puig-reig (Puig-reig)

Institut Serra de Noet (Berga)

Intercanvi experiències – fira mostres

Escola Santa Maria d'Avià (Avià)

Escola Sant Joan (Berga)

Escola Vedruna Berga (Berga)

Escola Galceran de Pinós (Bagà)

Intercanvi experiències – fira mostres

Escola Alfred Mata (Puig-reig)

Escola Sant Martí (Puig-reig)

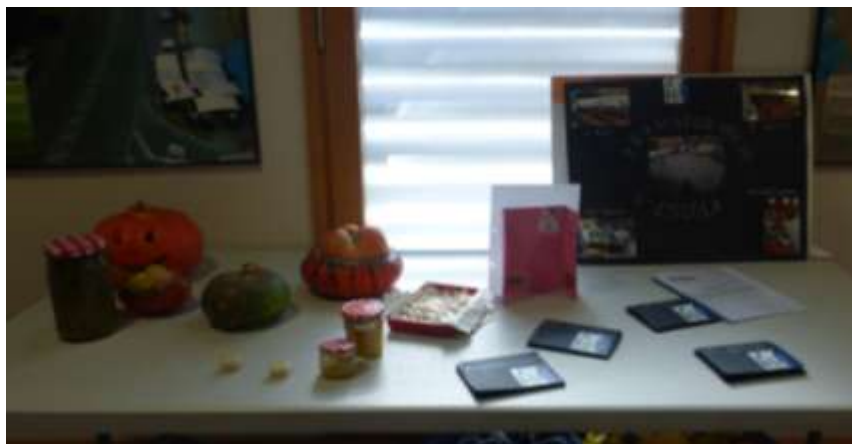

Escola d'Olvan – ZER Baix Berguedà (Olvan)

Escola Girasol – ZER Baix Berguedà (Montmajor)

Intercanvi experiències – fira mostres

FEDAC Gironella (Gironella)

Escola Gironella (Gironella)

Intercanvi experiències – professorat

- 23 mestres d'educació primària i secundària.
- Activitat i xerrada “Sumem convençuts cada curs al projecte d'Escola Verda”. Parlem de la línia estratègica de centre.
- Preparar l'acció de treball amb l'alumnat amb l'objectiu de millora de les accions.
- Esmorzar amb intercanvi d'experiències, inquietuds, idees, propostes i per conèixer companys i companyes d'altres centres educatius amb realitats diferents.
- Visita espais expositius, i descoberta d'experiències a càrrec dels alumnes.

Propostes per seguir millorant

Entre tots els alumnes i professors hem recollit idees de totes les experiències de les escoles i instituts del Berguedà, ens les emportem al centre per reflexionar-hi, per compartir amb el Comitè Ambiental i per desenvolupar durant aquest curs o el curs vinent.

Proposta	Perquè considerem important fer-la	Com ho farem
Posa't les piles.	Conscienciar per consumir menys energia. Per reciclar més. Recollida de piles per conscienciar. Tornar a potenciar el concurs Apilo per conscienciar de la importància de fer-ho.	Podria revisar-ho el delegat verd. Fer bombetes a l'hora de plàstica o de robòtica. Fer l'experiment de les llimones. Recollir piles, posar cartells informatius per alumnes i famílies. Demanant contenidors petits per posar-hi les piles.
Fer enquestes i estadístiques per veure quins embolcalls es porten per esmorzar. Reduir els brics de sucs.	Per poder reduir els embolcalls no sostenibles. Hem vist que a l'escola consumim molts sucs (és dolent per la salut i el medi ambient).	El curs vinent farem enquestes dels embolcalls i farem comparacions a veure si reduïm els no sostenibles. Fer estadístiques amb els resultats, i compartir-ho amb les famílies. Posar un contenidor exclusiu per brics i recollir dades a principi i a final de curs. Enviar una carta de recordatori als alumnes nous i a les famílies proposant alternatives. Els membres del CA de cada nivell seran els que faran les enquestes. Fer un personatge i un taller de confecció.

Propostes per seguir millorant

Proposta	Perquè considerem important fer-la	Com ho farem
Plantar carbasses.	Perquè tenim un hort adient per fer-ho.	Des de l'Escola Verda hauríem de demanar a tots els cursos què volen plantar.
Caminada / joc de pistes.	En fem una, però es podria pensar en fer-ho en lloc de les Olimpíades.	Recorregut per tota l'escola, un de curt i un de llarg. Aconseguir que famílies o algun personatge ens acompanyi i ens faci explicacions.
Aprofitament del que cultivem.	Reduir el preu d'una excursió i pagar despeses de l'hort. Per motivar-nos per obtenir resultats finals, per tastar-ho, poder-ho portar a casa...	Mercat setmanal quan hi ha producció. Proposar activitats als diferents cursos.
Cuinar a l'escola els productes del nostre hort.	Aprenem a estimar i valorar més els nostres productes ecològics.	Explicar amb les mascotes a les aules que busquin receptes per fer amb els seus productes de la parada.
Plantar plantes aromàtiques a l'hort.	Podem aprofitar-les per fer productes (colònies) i infusions, productes medicinals...	Proposarem que se'n cuidin els alumnes més grans.
Bústia virtual de dubtes.	Perquè comencem el porta a porta a Avià i hi haurà dubtes. Informar sobre separació de residus i altres qüestions ambientals.	Informar per correu electrònic a les famílies. Crear un correu on la comunitat educativa de l'institut pot enviar els seus dubtes.

Propostes per seguir millorant

Proposta	Perquè considerem important fer-la	Com ho farem
Analitzar les zones del nou centre (mapa amb punts on hi ha contenidors).	L'alumnat i el professorat ha de saber on han de ser els contenidors, ha d'estar ben pensat.	Treballar-ho amb l'Skamot Noet.
Produir vídeos creatius.	Per tal que els alumnes i la comunitat educativa estiguin informats, i es convencin, hi creguin.	Treballar-ho amb l'Skamot Noet.
Crear una optativa d'hort.	Veure el cicle de la matèria orgànica, fent compostatge, conèixer i fer estudis de creixement, guanyar diners, implicar l'optativa de cooperativa i emprenedoria.	Claustre, equip directiu.
Formatges informatius.	Per reduir el paper d'alumini i els brics.	
Revisions a les aules a les hores del pati.		Control de llum, de porticons, contenidors i recollir-ho en una graella "semàfor".
Millorar l'hort.	Perquè ja el tenim començat.	Aprofitar les carbasses, fer bossetes d'olor, fer crema labial, receptes, etc.
Caminada.	Implicació de les famílies (AMPA). Per recollir deixalles i fer foto denúncia.	Fent una carta a les famílies. A través de la tutoria.

Propostes per seguir millorant

Proposta	Perquè considerem important fer-la	Com ho farem
Potenciar el reciclatge a través de vídeos <i>stop-motion</i>.	Ens ajuda a aprendre coneixements informàtics i conscienciar sobre la recollida selectiva.	Proposar fer-ho com un projecte.
Horts urbans per l'escola de baix.	Construir un hort urbà al pati de l'escola de baix.	Plantar herbes aromàtiques, diferents carbasses, tomàquets, una olivera i una pomera. Després podem fer alguna recepta.
Enquesta esmorzars.	Per millorar els hàbits alimentaris.	A les tutories.
Skamot Verd.	Per tenir el pati net i fer bé el reciclatge.	Cada setmana una classe responsable i es podrien fer reconeixement a les classes que ho facin millor.
<i>Save energy at school.</i>	Per saber quan gastem més.	Mirar si es pot fer per classes o a tota l'escola i on es gasta més o amb què.

El futur. Com ens agradaria que fos El Berguedà?

MOBILITAT

Detectem problemàtiques ambientals	Proposem solucions i millores
Promoure una mobilitat sostenible afavorint vehicles elèctrics per reduir la contaminació atmosfèrica.	Augmentar els punts de càrrega de vehicles elèctrics en diferents espais públics de la comarca.
A la ciutat de Berga hi ha massa gent que va amb vehicles privats i poca a peu o amb vehicle públic.	Anar més a peu. Proposar una tarda o un dia sense vehicles. Millorar el transport públic i tornar a tenir camins escolars.
La contaminació atmosfèrica produïda pel transport privat (s'utilitza molt el transport privat sense compartir vehicle, ja que el sistema tarifari del transport públic és molt car). Els vehicles contaminen tot i tenir l'etiqueta ecològica.	Potenciar l'ús de la bicicleta, patinet... per anar a l'institut. Podria comptar com a nota a educació física. Premiar o buscar incentius per aquells que evitin el cotxe privat.
Trànsit els caps de setmana.	Promoure utilitzar el tren.
La construcció de carreteres sense tenir en compte la vegetació i la fauna.	Fer carreteres respectant el màxim possible la natura i tenint en compte els cotxes que hi passen, els arbres, l'hàbitat dels animals... Tornar a plantar arbres, reduir l'ús del cotxe (bici, caminar, compartir cotxe, transport públic...).
Hi ha molt trànsit quan és l'hora d'anar a buscar els nens a l'escola (Escola Sant Martí de Puig-reig).	Transformar la zona de la carretera en una zona per a vianants.

El futur. Com ens agradaria que fos El Berguedà?

RESIDUS

Detectem problemàtiques ambientals	Proposem solucions i millores
La gent que fuma tira burilles a terra, a les jardineres, a tot arreu menys a les papereres.	Crear algun invent perquè la gent que fuma pugui tirar les burilles a dins. Fer una campanya per conscienciar de no tirar les burilles a terra.
A Puig-reig hi ha espais públics bruts (places, parcs, passeig...). A les papereres d'espais públics s'hi barreja tot.	Pensar més en comú i ser conscients dels impactes que això causa. No llençar deixalles a terra. Fer una campanya per conscienciar i recollir brossa els quatre centres junts: escola Sant Martí, escola Alfred Mata, Institut i escola bressol.
Es fan molts residus i no es recicla prou. La gent no està prou conscienciada. Això genera contaminació no només a nivell domèstic, sinó també a les grans indústries. Cal fer gestió porta a porta.	Implantar i informar sobre el porta a porta. Proposem fer xerrades a escoles i instituts per conscienciar. Parlar-ho a les tutories, portar experts i especialistes (tècnics de l'ajuntament, etc.). Fer campanyes per l'institut, al carrer i a les xarxes socials. Proposem fer un concurs per promocionar el porta a porta.
Hi ha molts residus a l'entorn.	Fer pagar taxes per mantenir l'espai net.
Mal ús de les instal·lacions públiques: pintades, papers a terra...	Fer cartells, anar a fer una xerrada als delegats a l'institut.
La brutícia que es genera a l'entorn (papers a terra, llaunes, paper d'alumini...).	Posar cartells informatius per conscienciar la gent.

El futur. Com ens agradaria que fos El Berguedà?

ENERGIA

Detectem problemàtiques ambientals	Proposem solucions i millores
L'empresa que porta l'electricitat utilitza un percentatge molt petit d'energia renovable.	Des de l'ajuntament es pot mirar si es pot contractar una altra empresa pels serveis municipals més sostenible i promoure el canvi a nivell privat.
Llei d'energies renovables.	Modificar les lleis, afavorir la gent que té plaques solars, etc.
Des de l'Ajuntament d'Avià es promou l'estalvi d'energia, d'aigua, etc. a les cases particulars, però a nivell d'escola no tenim gaire informació. Ens agradaria saber-ne més de les propostes ambientals del municipi.	Fer xerrades pels alumnes explicant què s'està fent, comprovar si hem reduït el consum una vegada aplicades les mesures.

AGRICULTURA, ALIMENTACIÓ

Detectem problemàtiques ambientals	Proposem solucions i millores
Ús de productes químics en l'agricultura i la ramaderia.	Comprar aliments ecològics. Exigir a les institucions que prenguin mesures per afavorir el cultiu ecològic.

El futur. Com ens agradaria que fos El Berguedà?

AIGUA

Detectem problemàtiques ambientals	Proposem solucions i millores
Al municipi no hi ha cap depuradora d'aigües residuals.	Cal promoure que facin una depuradora d'aigua.
Als rius, rieres i boscos del Berguedà s'hi llença molta porqueria i és dolent per la fauna.	Avisar per conscienciar la gent que no ho facin. Posar alguna càmera si és possible.

BIODIVERSITAT

Detectem problemàtiques ambientals	Proposem solucions i millores
Descontrol d'algunes espècies animals.	Més eficiència en el control de plagues.

Taller de construcció de caixes niu

Acabem la jornada fent un taller de construcció de caixes niu.

Totes les caixes niu per ocells
són iguals?

Mallerenga carbonera
(*Parus major*)

Mallerenga blava
(*Cyanistes caeruleus*)

Pardal xarrec
(*Passer montanus*)

Pardal comú
(*Passer domesticus*)

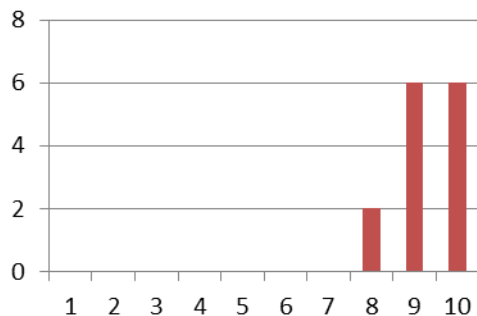

Mallerenga emplomallada
(*Lophophanes cristatus*)

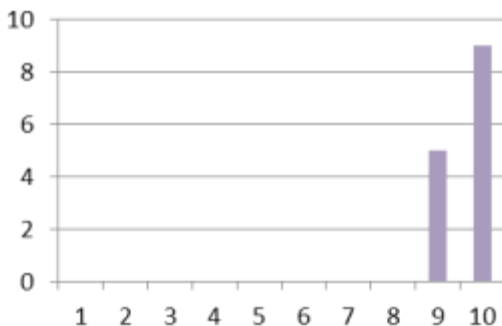

Valorem per millorar

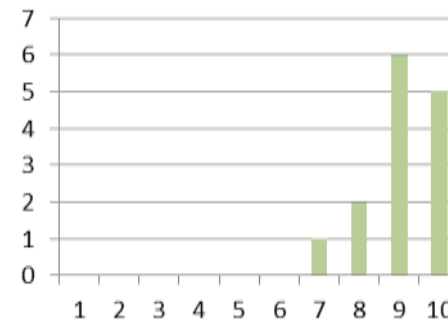
Estàs satisfet amb l'organització?

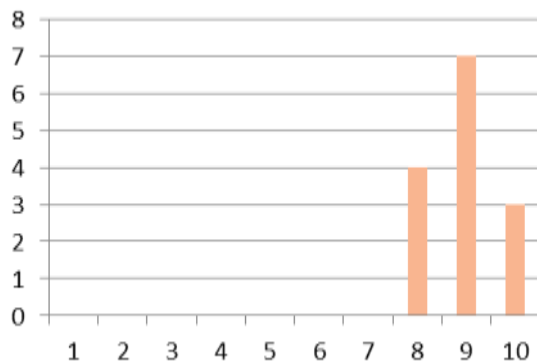
T'has sentit ben acollit per l'equip?

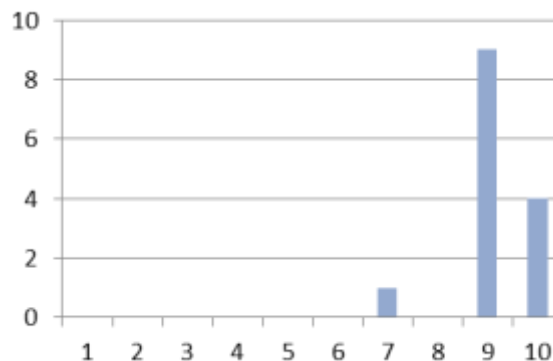
Valoració de les dinàmiques

Valoració dels espais

Valoració general de la trobada

Suggeriments per millorar:

- Incidència i seguiment de les propostes a la següent trobada.
- Fer la trobada més endavant, no tan a principi de curs.
- Conservar més la temporització de la jornada.
- Adaptar les activitats per a totes les edats: primària/secundària.

Som notícia a la TV del Berguedà

La Televisió del Berguedà va fer un petit reportatge de la trobada i vam sortir a l'informatiu.
El podeu veure [aquí](#).

Escola Santa Maria d'Avià (Avià)
Escola Galceran de Pinós (Bagà)
Escola Sant Joan (Berga)
Escola Vedruna (Berga)
FEDAC Gironella (Gironella)
Escola Gironella (Gironella)
Escola Girasol – ZER Baix Berguedà
(Montmajor)
Escola d'Olvan – ZER Baix Berguedà
(Olvan)
Escola Sant Martí (Puig-reig)
Escola Alfred Mata (Puig-reig)
Institut Pere Fontdevila (Gironella)
Institut de Puig-reig (Puig-reig)
Institut Guillem de Berguedà (Berga)
Institut Serra de Noet (Berga)

*Si un va sol, va més ràpid.
Si un va acompanyat, va més lluny.*
Proverbi africà.